

Helsingborg 2024-04-05

Boverket
remiss@boverket.se

Svar på Boverkets extra remiss – d.nr. 30/2022

Extra remiss - Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader
Ärendenummer: 00212/2023

Helsingborgs stad har beretts möjlighet att svara på extra remiss från Boverket avseende förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader. Stadsbyggnadsnämnden lämnar svar på remissen i egenskap av rollen som myndighet och enbart synpunkter på de justerade förslagen enligt Boverkets anvisningar.

Helsingborgs stad avstyrker förslaget till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader i sin helhet eftersom våra synpunkter på remissen, som lämnades till Boverket 2023-06-16, inte har tillgodosetts i tillräcklig omfattning.

Helsingborgs stad har följande synpunkter på de justerade förslagen:

1. **Mindre avvikelse från föreskrifterna, 1 kap. 3 §**

Regler om mindre avvikelse finns i dag i avsnitt 1:21 BBR och avser endast avvikelse från föreskrifterna. Enligt denna regel är det byggnadsnämnden som kan medge en mindre avvikelse. Boverkets bedömning är att byggnadsnämndens möjlighet att medge mindre avsteg inte har stöd i PBL.

Den föreslagna ändringen tydliggör att det är byggherren som har ansvaret för att en åtgärd uppfyller alla krav i författningen. Samtidigt är det Boverkets bedömning att det är byggherren som i sin projektering, på ett ansvarsfullt sätt, ska avgöra om en mindre avvikelse från en föreskrift kan tillämpas. Därefter är det byggnadsnämndens uppgift, som för övriga regler, att inför startbesked eller slutbesked bedöma om byggherren har tillämpat reglerna på ett korrekt sätt.

Boverket tar bort byggnadsnämndens möjlighet att medge mindre avsteg från föreskrift med motiveringen att det saknas lagstöd i PBL för detta. Samtidigt läggs ansvaret att avgöra om mindre avsteg kan göras över på byggherren, vilket även detta saknar stöd i PBL. Eftersom författningsförslaget endast innehåller allmänt hållna föreskrifter utan tydlig kravnivå kommer det att bli svårt att avgöra om en viss föreskrift är uppfylld eller om det föreligger ett behov av avsteg från föreskrift. Byggherrar, i synnerhet små byggherrar, både företag och privatpersoner, kan komma att få svårt att avgöra om en viss projektering innebär ett mindre avsteg från föreskrift. Det är naivt av Boverket att tro att alla byggherrar har möjlighet att på ett ansvarsfullt sätt bedöma om mindre avsteg kan tillämpas.

Vi föreslår därför att ansvaret för att medge mindre avsteg från föreskrift fortsättningsvis ska göras av byggnadsnämnden, lika avsnitt 1:21 BBR idag. Dock ställer vi oss positiva till föreslagen ändring till att det införs ett krav på dokumentation av skälen till avvikelsen, vilket underlättar för byggnadsnämndens bedömning av byggherrens tolkning.

2. **Öppningsbara fönster och balkongdörrar, 2 kap. 4 §**

Vi är positiva till att Boverket inför preciserade kravnivåer, lika dagens regler enligt BBR 8:231. Dock finns en otydlighet om vad som gäller för balkonginglasningar, som är vanligt förekommande. En balkonginglasning görs vanligen från balkonggolvet till balkongtak, eller från ovankant räcke till balkongtak. Det framgår inte tydligt av förslaget hur en balkonginglasning ska tolkas. Ska en balkonginglasning tolkas som ett öppningsbart fönster, en balkongdörr eller liknade? Är avsikten att en balkonginglasning ska förses med både spärranordning och säkerhetsbeslag om avståndet från inglasningens underkant och golvet är mindre än 0,60 meter?

3. **Trappor och ramper, 2 kap. 6 §**

Vi är positiva till att Boverket inför en preciserande kravnivå, lika dagens regler enligt BBR 8:232.

4. **Räcken och andra skydd mot fall, 2 kap. 11 §**

Vi är positiva till att Boverket inför preciserade kravnivåer, lika dagens regler enligt BBR 8:2321 avseende räckesutförande med hänsyn till barnsäkerhet.

Vi anser dock att det preciserade kravet även ska omfatta räckeshöjden.

Det är inte kostnadseffektivt att kräva att byggherren gör en riskbedömning för höjden på ett räcke i varje enskilt fall. Det är inte heller troligt att det finns så många alternativa utföranden som kan analyseras och dessutom är dagens krav på räckesutförande brett accepterad av branschen. Branschen har ingen större vana av att göra ändamålsenliga riskbedömningar, vilket medför att resultatet av en undermåligt utförd riskbedömning kan ifrågasättas. Resultatet av en riskbedömning kan alltid styras till att uppfylla byggherrens önskade behov. För att en riskbedömning ska kunna göras på ett objektivet sätt bör Boverket ta fram en vägledning till hur en riskbedömning bör utföras för att denna ska kunna användas som ett verktygsfullt verktyg i processen.

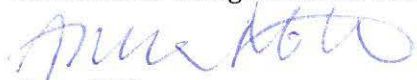
Det är inte önskvärt att prioritera snabbare och billigare byggande på bekostnad av säkerheten i byggnader. De vedertagna lösningar som finns gällande räckesutförande är brett accepterade av branschen och alternativa oprövade lösningar riskerar att skapa osäkerhet.

Vi föreslår därför att förslaget justeras så att det finns en tydlighet i föreskrift, med måttangivelser på hur ett räcke ska utformas med avseende på räckeshöjd, lika avsnitt 8:2321 BBR idag.

5. **Ledstänger, 2 kap. 12 §**

Vi är positiva till att Boverket förtydligar reglerna om ledstänger. Det kan dock komma att bli svårt att avgöra i vilken situation som det är obehövt med ledstänger på båda sidor. Boverket borde förtydliga i vilka fall det kan vara obehövt med ledstång på båda sidor. Vidare så anser vi att Boverket bör införa preciserade krav avseende på vilken höjd ledstången ska sitta och att ledstången ska dras förbi trappans eller rampens början och slut med minst 30 cm, lika BBR 8:2322.

Med stöd av delegation från Stadsbyggnadsnämnden Helsingborg

Anna Möller
Stadsbyggnadsdirektör